Mszyce na porzeczkach

Wiosną należy lustrować plantacje porzeczki pod kątem obecności mszyc, które mogą tylko placowo występować na krzewach. Objawy ich żerowania to deformacje, przebarwienia liści, osłabienie wzrostu, słabe owocowanie, a nawet zamieranie roślin. Wiele mszyc jest sprawcą groźnych chorób wirusowych, których nie ma możliwości zwalczania.

Na porzeczce może żerować kilka gatunków mszyc. Szkodniki te pojawiają się na krzewach przed kwitnieniem, w czasie kwitnienia lub tuż po kwitnieniu krzewów.

Mszyca porzeczkowo-czyściecowa – wylęga się przed kwitnieniem, jest jasnokremowa, długości do 2 mm. Żeruje na dolnej stronie liści, natomiast na górnej stronie liści powstają charakterystyczne zielonkawe lub czerwonawe wybrzuszenia. Do czerwca rozwija się 3 lub 4 pokolenia szkodnika, następnie przenosi się na czyściec, natomiast jesienią wraca na krzewy porzeczki i składa jaja zimujące.

Mszyca porzeczkowa – pojawia się na krzewach w czasie lub po kwitnieniu, jest granatowo-zielona, długości ok. 2 mm. Żeruje na dolnej stronie liści i niezdrewniałych pędach wierzchołkowych. Wskutek wysysania soków roślinnych następuje deformacja liści i pędów oraz zahamowanie wzrostu.
Mszyca ta przenosi choroby wirusowe.

Mszyca porzeczkowo-sałatowa – jest zielona, długości 2-3 mm. Jaja zimują na pędach porzeczki lub agrestu. W kwietniu wylęgają się larwy i żerują na najmłodszych liściach oraz wierzchołkach pędów. Na porzeczce żerują krótko, ponieważ osobniki uskrzydlone przenoszą się na żywiciela wtórnego, którym jest sałata lub cykoria. Na porzeczkę wracają jesienią i składają jaja zimujące.

Mszyca agrestowo-mleczowa – ma ciało długości 2,5-3 mm, barwę zieloną lub żółtozieloną. Jest to gatunek dwudomowy, żywicielem pierwotnym jest porzeczka i agrest, a wtórnym mlecz. Mszyca ta żeruje na pąkach, rozwijających się liściach i wierzchołkach roślin. Wysysa soki roślinne, powoduje deformacje i przebarwienia na uszkodzonych częściach roślin. Pędy mają zahamowany wzrost, owoce są mniejsze, co przyczynia się do zmniejszenia plonu. Mszyca jest bardzo płodna, licznemu rozmnażaniu szkodnika sprzyja wilgotna i ciepła pogoda. Mszyca ta może przenosić wirusy.

Mszyca agrestowa – jest ciemnozielona lub szarozielona długości 1,5-2 mm. Żeruje na najmłodszych liściach na wierzchołkach pędów. Wzrost pędów jest zahamowany, na rosie miodowej rozwijają się grzyby sadzakowe ograniczające powierzchnie fotosyntetyczną roślin.

Lustracje plantacji pod kątem obecności mszyc należy przeprowadzać co 2 tygodnie, każdorazowo przejrzeć należy 200 losowo wybranych pędów. Próg zagrożenia to 20 zasiedlonych pędów przez szkodniki. Liczebność mszyc jest często ograniczana w czasie zwalczania innych szkodników.

Zwalczanie chemiczne należy prowadzić po stwierdzeniu kolonii mszyc lub objawów żerowania zgodnie z aktualnym programem ochrony roślin sadowniczych. Często zwalczanie tych szkodników konieczne jest jeszcze przed kwitnieniem, gdy licznie występuje mszyca porzeczkowo-czyściecowa. Zwykle jednak mszyce pojawiają się masowo w czasie kwitnienia i tuż po kwitnieniu oraz w okresie od kwitnienia do zbioru owoców. Po zbiorze owoców mszyc jest mniej, ale zależy to od sezonu wegetacyjnego i przebiegu warunków pogodowych.

Wiesława Kaczorek